

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četirih stopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Ogravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Avstrija na vzhodu.

Ω. Balkanski poluotok je velik vprašaj, pred katerim diplomati stare Evrope in mladi diplomati najnovejše šole ob enem brez rešilne ideje držé roke v žepih, ter strmé proti Bosporu, tresoč se pred dogodbami, ki morajo priti, a o katerih se ne vé, v kaké obliki bodo stopile na oder moderno-evropske zgodovine.

Eni pravijo, da je „orijentalno vprašanje“ gordiški voz, ki se more le presekat; drugi, da je mogoče, rešiti ga brez silovitosti, brez prelivanja krvi. A pota, po katerih hočejo doseči prvi in drugi svoj namen, niso jasna niti enim, niti drugim. Odločilen bode le trenotek, ki bode prišel in mora priti po naravnem teku povračajoče zgodovine. Vsak bi takrat rad pridobil kaj za se. Kdo bode vedel trenotek porabiti najbolje?

Da bi ga vedel oni, ki uže dolgo, dolgo večnost čaka trpeč pod pritiskom vse Evrope rešenja iz neznosnega stanja, iz ne vrednega robovanja, je pričakovanje vseh za civilizacijo vnetih človekoljubov. Se ve da, večino imajo pa pohlepni, ki si hočejo razširiti gospodstvo z dediščino umirajoče sijajnosti sultanove. In mej temi pohlepnimi se rije v prvo vrsto bankerotno, fizično in moralno onemoglo Magjarstvo.

Šovinizem je smešen celó iz ust krepkega naroda; a če se oglasi iz srede naroda, ki nema v zgodovini pokazati nobenega lista, na katerem bi se čitala kaka zasluga za človeštvo, za civilizacijo, ampak samo sredi barbarstva, neskončne prevzetnosti in ob enem politične krivičnosti, izvirajoče iz slabotnosti in bojazni, potem je tak šovinizem vreden le zaničevanja.

Magjarski šovinizem je poslednje vrste. Boječ se popolnega propada, — zginjenja raz povrže zemlje, se hoče okrepiti krvjo močnih narodov, ter nadvladati jih. Kar jih ima sedaj v svoji oblasti in kar jih še podvreči si namerava, vse hoče spremeniti v Magjare, navzlic temu, da mu moč za to gine dan na dan.

Pohlepna roka magjarska razteza se celó po lepih deželah: Bosni in Hercegovini. V nastopni prisegi obljubi avstrijski cesar, da bode združil omenjeni deželi, ako jih kedaj pridobi v svojo oblast, z deželami Štefanove krone, da jih bode vtelesil Magjariji. Se ve, da je to le formalnost, s katero Magjari zadostujejo svoji nečimernosti; sicer neškodljiva, pa karakteristična za prevzetnost hunskih potomcev.

Magjari tu nameravajo zavzeti mesto Mohamedovih vernikov. To bi bila res krasna zamenja: iz dežja pod kap! Zares sladko mora biti gospodstvo in vladarstvo nad dru-

zimi, da hrepené po njem celó za ceno smešnosti. In smešno je, ako zarod, ki je duševno in telesno blamiran pred celim svetom, hlepi po gospodarstvu nad deželami drugega ne menj blamiranega, kateremu se baš kaže pot nazaj v Azijo, od kodar je prišel. Umirajoči hoče biti dedič umirajočega. Se ve da, Magjar prikriva svoje obupno stanje brutalnimi čini proti družim narodnostim, baš kot Turčin, a s tem se ne ustavi kolo neizproslljivega naravnega zakona ne za trenotje.

Čudno bi se dozdevalo le to, — ako bi posebnih razmer strankarstva v naši državi ne poznali, — da se to magjarsko nameravanje podpira po nekem delu nemške publicistike, ki pravi, da je Magjarstvo poklicano, izvršiti pri rešenju vzhodnega vprašanja vpliven nalog. Tega vendar ne more misliti noben razumen človek, da bi bilo magjarsko gospodstvo v orijentu le za las boljše, nego turško; da bode Magjar, katerega niti praskati nij treba, da v njem vidiš Mongola, kultiviral one dežele, ko še svoje ne more, ker kulture nejma.

Ono podpiranje izvira iz posebnih uzrokov, iz katerih pa je uže naprej izključeno prepričanje; da bi bila taka razširjatev magjarske oblasti politično dobra, ali le, da se bode ta razširjatev kedaj uresničila.

Magjara in Avstrijo se s tem hoče mistificirati in prevariti.

Magjarom se s pospeševanjem njihovega pričakovanja laska zato, da bi se ohranila zveza in mejusobna podpora mej njimi in Nemci v nadvladanju družih narodov avstro-ogerske monarhije, da bi še delj, — vsaj kolikor časa še avstrijski Nemci te podpore potrebujejo, — v prijazni sosesčini ohranila si vsak v svoji polovici države prvo mesto. Kajti dandanes potrebujeta še vedno oba te mejusobne podpore, ter se jej tudi ne odrečeta, kadar je je treba. Da se včasih malo podražita, ter si pozabavljata, — to ne moti zveze lepih duš. Pri reviziji nagodbe bi pa utegnili Magjari vendar delati sitnosti, ker šovinizem jih ne pusti spoznati, da le v realni zvezi z Avstrijo eksistirati morejo, — in da se jim take muhe nekoliko preženo, kaže se jim lepo polje, katero pridobiti nij nemogoče. V resnici pa si mislijo stvar vso drugačno.

Pravijo namreč, da ima Avstrija v vzhodu kulturno misijo, da se mora premakniti osredje monarhije proti jugo-vzhodu. Nij težko menda razumeti tega migljava s kolom. Treba je nemškemu cesarstvu pripravi pot do Adrije. Na tem potu pa je Avstrija. Tedaj se mora s pota spraviti. Laglje pa se bode spravila s tega pota, ako se odškodova s sedanjimi deželami polume-

seca. In zato jej kažejo doli na jugovzhod. Iz drugega uzroka nij mogoče.

Kajti, kaj bi koristila Avstriji pridobitev nekaterih turških dežel? V finančialnem obziru nič, ker te dežele bi več potrebovale za njihovo administracijo, nego bi bilo dohodkov iz njih. In tako v vseh družih obzirih nič. Nasprotovajoči elementi v državi bi bili pa pomnoženi za enega. Bi bila to pridobitev? Iz nemškega stališča gotovo ne. Ostane le prej navedeni uzrok.

Tako nemška publicistika dela orijentalno politiko. Sredstva v uresničenje tega nameravanja pa so jej temna in bodo ostala, dokler ne pride odločilen čas, katerega pozvati nij v njeni moči.

Avstrija nij agresivna država proti inozemstvu, ker tudi ne potrebuje novih privojevanih dežel. In notranje in vnanje njene razmere so take, da je niti nemško vabljenje niti magjarski šovinizem ne bodeta tirala v za njo pogubno politiko. Avstrija naj zadovolji narode, kateri so sedaj njeni in nezadovoljni. Če to stori, bode zadostila svojemu nalogu v pravem razumljenju svojega poklica. Vzhodno vprašanje ne bode potem imelo za njo sicer nobenega upanja na nekoristno razširjenje njenih mej, a tudi nobene nevarnosti.

Kranjski deželni zbor.

(VII. seja.) Poslanec Brauneju se dovoli odpust za celo sesijo.

Društvo za uboge dijake na dunajski univerzi prosi podpore. Prošnja se izroči finančnemu odseku.

Dr. Poklukar in drugi interpelujejo vlado, kdaj se bodo počele delati zemljiščne knjige in kako je z osušenjem ljubljanskega močvirja.

Poslanec Murnik poroča v imenu finančnega odseka o proračunih bolnišnega, porodnišnega, najdenišnega in norišnega zaklada.

Pri bolnišnem zakladu je skupni znesek potrebščin 55.630 gl. 73 kr., skupni znesek dohodkov 61.480 gld. 40 kr., tedaj se kaže presežek z 5849 gld. 67 kr. Pri porodnišnem zakladu je skupni znesek potrebščin 4923 gld. 95 1/2 kr., skupni znesek dohodkov 285 gld. 60 kr., tedaj se kaže primanjkanja 4638 gld. 35 1/2 kr., ki se imajo poplačati iz deželnega zaklada. Pri najdenišnem zakladu je skupni znesek potrebščin 64.306 gl. 44 kr. skupni znesek dohodkov 2.248 gld. 20 kr., tedaj se kaže primanjkanja 62.058 gld. 24 kr., ki se imajo poplačati iz deželnega zaklada. Pri norišničnem zakladu je skupni znesek potrebščin 15.304 gl. 73 1/2 kr. skupni znesek dohodkov 1909 gld. 51 kr., tedaj se kaže primanjlake 13.395 gl. 22 1/2 kr.,

ki se ima plačati iz deželnega zaklada. Vsi proračuni se brez debate odobri.

Poslanec Dežman poroča v imenu finančnega odseka o računskih sklepih kranjskih ustanovnih zakladov za l. 1874. Skupno premoženje vseh 20 ustanov iznaša 1.143.707 gl. 47 $\frac{1}{2}$ kr. Računski sklepi se brez debate odobri.

Poslanec Murnik poroča v imenu finančnega odseka o proračunu deželnega zaklada za l. 1876. in stavi sledeče predloge:

1. Proračun kranjskega deželnega zaklada in njegovih podzakladov za leto 1876. se v skupni potrebnosti z 345.651 gl. 79 $\frac{1}{2}$ kr., in vsкупne zaklade z 65.038 gl. 52 kr. potrdi.

2. Za potrebno zalogo primanjke v znesku 280.613 gl. 27 $\frac{1}{2}$ kr. je za l. 1876:

a) 20% priklada na vse direktne davke, izvzemši doklado za vojaščino in b) 20% priklada na užitino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa pobirati.

3. Končni znesek primanjke od 12.796 gl. 47 $\frac{1}{2}$ kr. se ima pokriti s tem, da se deželni odbor pooblasti, da sme v tem znesku porabiti kredit, kateri je bil v 6. in 11. seji slavnega deželnega zbora dne 30. septembra in 15. oktobra 1874 dovoljen.

4. Deželnemu odboru se naroča, da preiskuje, ali je dolžan kranjski deželni zaklad plačevati tretjino stroškov za zdravilo in voznino za zdravnike pri epidemijah.

5. Deželni odbor sme za te namene (pod 4) v proračun stavljene svote 1000 gl., oziroma 7000 gl. le takrat porabiti, ako bode preiskava dokazala, da kranjski deželni zaklad mora te stroške plačevati.

6. Deželnemu odboru se naroča: a) da proračune vseh zakladov, katere on oskrbuje, predloži v prihodnje slavnemu deželnemu zboru v obliki zadnjih poročil finančnega odseka o proračunih; b) da v poročilo vzame tudi računski znesek prejšnjega in odobreni proračun tekočega leta.

7. Deželnemu odboru se naroča, da dobi najvišje dovoljenje za podpiranje pod št. 2. a) in b) zaznamovanih deželnih priklad.

(Konec prihodnjič.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. maja.

Na češkem deželnem zboru nadalje dobajajo peticije za ustanovitev češke univerze.

Na moravskem deželnem zboru je Pražak zopet interpeliral zaradi germanizacije šol.

Cesar potuje sedaj po Boki kotorske in ima slabo vreme. Hoditi mora mnogo jež in peš, ker tukaj so potje še jako primitivni po skalovji. Oboroženi Bokelji ga z navdušenimi živio-klici pozdravljajo.

Vnaue države.

Ruski car pride 13. maja v Potsdam pozdravljat nemškega. Kronprinc pride iz Italije domov pozdravit ga.

V italijanskem parlamentu radikalci ne ne baje vlado grajati, češ, da je nasproti cerkvi in duhovništvu preveč popteljiva.

V angleškem parlamentu je nasvetoval O' Cleari, naj se Karlisti kot vojujoča oblast priznajo; a vzel je svoj nasvet nazaj, ko mu je državni podtajnik Bourke razložil, da Anglija nema nikacega interesa pri Karlistih.

Na Nemškem je sedaj odpravljane kloštrov na dnevnem redu novinarskega

razgovora. Iz motivnega poročila dotične postave se razvidi, da je sedaj na Pruskem 836 kloštrov in klosterskih štacij.

Dopisi.

Od murskega polja 4. maja

[Izv. dop.] Eden najzaspanejših krajev, od narave tako obdarovan, je gotovo gornje Radgonski okraj. Z veseljem človek čita v „Slovenskem Narodu“ od raznih krajev zavedenje ljudstva, kaj in čemu da so, povsod se zbirajo in smatrajo marsikatero narodu slovenskemu koristno stvar, le naši murski poljanci duševno še vedno spó. Kar se drugega tiče, so sicer jako marljivi, delavni, stanovitni ali drugače bi postale okoliščine kakor so, ako bi človek tudi duševne hrane kaj k sebi vzel in se tudi duševno gojil, česar sad bi potem sam videl. — Res je slabo za denar, poreče kdo, da taka je povsod, ker živimo v razsodni dobi, enaka se godi meščanu, ne samo poljancu, vendar se naše različne izvrstne slovenske knjige prav po ceni dobodo, lahko bi zamogel vsak katero si napraviti, kar se pak ne zgodi. Pa ako človek slišati mora od pametnejših ljudij mej domačini, da je čitanje „izgubljena“ stvar, in da je bolje v prostih urah, posebno o praznikih okrepčati se v hladni pomladanski ali letni senci, to je res žalostno, a resnično. Kdo pak je temu najbolj kriv? Naši učitelji, se mora očitno reči, ker ti spó, in se še celo ne zmenijo za narodno domačo stvar, ker raji sede pri dobri vinski kapljici in se tudi raje nemški menó, od narodnih knjig pri nekaterih nij ni duha ni sluha, razen kakov abecednik. Tako sodi od daljnega kraja domov prišedši in ne mej domačini v svojih mladih dijaških letih živeči murski poljanec.

Vendar nekaj me je veselilo doživeti v tem kratkem času v dragi mi domovini kar spet deloma olupša gorej omenjene malenkosti domačinov.

Da imamo mi Slovenci mej svojimi rojaki zares razne izvrstne moči, to je zopet lep dokaz hvalevredno delo g. Vekoslava Vavpetiča rojenega murskega poljanca v Hrastju, živečega sedaj na Dunaji kot ces. brzojavnega uradnika. Akoravno živi mej tujci, vendar je v duhu vedno mej domačini. Zagledala je namreč beli dan zbirka od omenjenega zložena originalnih plesov murskih poljancev na citrah v 3. zvezkih, ki se dobodo pri g. zložitelju in v cesarski dvorni muzikalijni bukvarni „Carl Haslinger, I., Graben 19., v Beču“. Res jako mične melodije, v prav domači obleki murskih poljancev. Pričakujem od g. zložitelja, da se kot glasbeni umetnik tudi poprime raznih drugih posebno domačih lepih pesnij, ter ju zloži za citre. Podpirajmo tedaj umetnika, našega domačina, ki tudi na Dunaji uže slovi, in katerega marsikateri čitatelj „Slov. Naroda“ prav dobro pozna, ter naj se obrne vsak, ki je citraš, nanj, naj si izvoli blago delo, in gotovo bode on, videč sad svojega truda, marljivo nadaljeval na glasbenem polji, ter nam zložil lepe melodije v slovenskem duhu.

Pričakujem, da tudi drugi slovenski časopisi to objavijo in našega mladega umetnika s tem podpirajo. Murski poljanci gornje Radgonskega okraja pa naj se zbude, naj bodo ponosni na svojega domačega umetnika,

ki je uže tudi nekaterikrat v svojej domovini prav dobro zacitral, in selo Hrastje naj si šteje v čast, da se je rodil tam nadepoln umetnik na glasbenem polji.

Iz Ceste v Dobropoljah 1. maja [Izv. dop.] Radostno naznanjam vsem čestitim čitateljem „Sl. Naroda“, kako smo veseli vsi posestniki na Cesti. Dolgo je uže bila naša vas za vodo silno revna, tako, da nam je bilo treba mnogokrat po 1 uro daleč vodo voziti, ker je v domačej vasi nij bilo, da bi bili mogli svojo živino napajati. Denes se ne štejemo več mej tiste, kateri za vodo pomanjkanje trpe, kajti zdaj imamo vodnjak, da mu jih je malo enacih. Res nam je bilo treba veliko trpeti, ali po storjenem delu vsak človek lahko svoj trud pozabi, ko je dobro dokončal. Tako tudi nam nij zdaj žal za trud ko smo dokončali, težavno delo, ker vidimo kako korist smo storili zdaj svojej vasi, koliko je zdaj vas Cesta boljša, to nij skoro preceniti. Da smo pa pričeli to težavno delo, imamo se zahvaliti slavnej c. k. kmetijske družbi v Ljubljani, ker ta je začetnik nam zdaj tolikanj koristnega vodnjaka. Vsičani smo bili namreč na svojo prošnjo, ko smo za podporo prosili. Podelila nam je slavna c. k. kmetijska družba podporo 180 gl. — Koliko hvale je tedaj vredna družba kmetijska, ki take darove deli, da more ljudstvo napredovati. Kolik dobrote je uže storila pridnim kmetovalcem z mnogovrstnimi rečmi, n. pr. bučelarjem je dala panjove, in drugim, ovce, bike, itd. Še bode v spomin ostal naš vodnjak ko nas več ne bode mej živimi, ker bi ga gotovo ne bilo, ko bi nam ubogcem ne bila družba kmetijska toliko podarila, ker to velikansko delo nas je mnogo stroškov stalo. — Vse se torej pri nas veseli tako lepe in koristne naprave. In zato smo dolžni pred vsemi čestitimi bralci „Slov. Naroda“ slavnej c. k. kmetijske družbi v Ljubljani izreči najtoplejšo zahvalo.

Iz Ljutomeru 5. maja [Izv. dop.]

Naši nemškutarji, o katerih se navadno ničesa znamenitega poročati ne da, vendar se od časa do časa blamirajo. Tako so si baš moralčno zaušnico dali, da so notarja v Lipnici, prej v Ljutomeru, g. H. za svojega častnega meščana imenovali, t. j. najprvo ga je „Feuerwehr“ odlikovala z diplomom častnega uda, a sedaj pa ga je občina za častnega tržana izvolila. Deputacija dveh mož, ultra-meškutarjev nesla mu je diplomo, v Lipnico, kjer se je, kakor „Tagesp.“ poroča pri dobri kapljici slavilo H. „uneigennütziges Wirken“ in njegova „deutsche Haltung als echt deutscher Mann“. — Kako so pač — naivni, celo otročji naši kolovodje. Notar H. odišel je uže pred 5 leti iz našega trga, nemškutarji želeli so mu takrat srečen pot in so bili veseli, da je pete odnesel, kajti mož se je bil — kar mu sicer ne bi očitili — v dolgove zabredel, in za takega ne marajo naši nemškutarji več, še celo pospešujejo njegov propad, če tudi je njihov politični privrženec. Pet let torej nihče pri nas mislil nij na bivšega svojega vodnika, k večjemu takrat, kadar mu je dotekel obrok plačevanja, na kar so ga pridno opominjevali. —

Ljutomerski odborniki naj bi rajše druge občinske zadeve premišljevali, nego nezasluzenim ljudem iz same nemške politike nezasluzeno čast skazovati. Naj bi rajše skrbeli za boljše vodnjake, za okinčevanja trga, za boljši tlak po ulicah itd.

Ako pa hočejo uže hvaležni biti svojim „dobrotnikom“, naj bi to storili pravim dobnikom, kakor je bil n. pr. dr. Gottweiss. Ta počiva uže več let v mrzli zemlji, vendar mu hvaležni Ljutomer še zdaj grobnega spominka postavil nij. Ljutomerski nemškutarji naj bi s takim demonstrativnim ravnanjem ne žalili svojih slovenskih tržanov, kateri jim v resnici in dejansko koristijo, in se ne ukvarjajo z škodljivim — nemškim politikovanjem.

Prejeli smo iz Notranjskega sledeči poziv za natis:

Notranjci!

V petek 14. maja prestopi Njih Veličanstvo naš presvitli cesar Franjo Josip I. slovensko mejo, potovaje iz Dalmacije.

Sijajni sprejem tamo v slovanskej Dalmaciji najvišjemu gostu, izrazi neomejenega navdušenja za habsburško dinastijo, izrazi najstanovitnejše zvestobe za skupno avstrijsko državo: vse to napravilo je najboljši vtis na blagodušnega vladarja o lojalnosti Slovanov avstrijskih.

Mesta, trgi, vasi; plemenitaž, bogatin i veljak — vse se je skušalo po svoje prekositi, da dokažejo ljubezen, udanost in zvestobo svojemu kralju, svojemu deželnemu očetu.

Notranjsko! tako se ponuja tebi enako primerna prilika, pozdraviti najvišjega svojega gospoda!

14. maja na večer pride iz Reke na st. Peter. Tija gredočemu obleklo se je slovensko Tržaško, Goriško v praznično obleko; tamo bivajoči Slovenci povzdignili so veselo svoje siromašne, a poštene glave, kazali so navdušenost, udanost i pogum za državo, za njenega ustavnega, modrega in slavnega vladarja.

In tako stvari ti Notranjsko v slovanskej krajini! Odpri svoja udana srca, podaj mu nasproti svojo spravno slovansko desnico, povdari, da je tvoja zemlja, z zemlja slovenska!

Slovenski Notranjci pokažimo, da smo pripravljeni, — rojeni na slovenskih tleh, govoreči slovenske glase — darovati blago in življenje za svojega presvitlega cesarja in za ljubo slovensko domovino!

Pridite torej župani Notranjske na strani svojih svetovalnih mož na omenjeni večer, društva notranjska udeležite se vsaj z deputacijami in zastavami, privri slovensko ljudstvo od blizu in daleč: izkažite vsi spodobno v najlepšem redu svojemu ljubljensmu vojvodi, svojemu presvitlemu cesarju slovenski pozdrav in poklon!

Domače stvari.

— (Za slovenščino.) Dr. Bleiweis bode baje v enej prihodnjih sej deželnega zbora predložil načrt postave, po kateri se uredi učenje slovenščine na ljubljanskej realki.

— (Štajerska eskomptna banka) bode baje koncem tega leta nehala v Ljubljani delovati. Namestila jo bode snujoča se „Kranjska eskomptna banka“ z kapitalom 200.000 gld., katerega je uže 150.000 gld. podpisana.

— (V čitalnični restavraciji) bode denes koncert vojaške godbe pešpolka Sachsen-Meinigen. — Začetek ob 8. uri.

— (Slovensko gledališče.) Zadnja benefica bo jutri v nedeljo 9. t. m. na korist pevke gospodične Ane Piskarjeve in komika gospoda Peregrina Kajzela. Igrala se bode prvič burka s petjem v 3 dejanjih „Čevljarska učenca“ po Berlovi „Unsere Lehrbuben“ prav srečno za naše razmere predelana in dobro zasolena z lokalnimi dovtipi in pikantnimi kupleti in drugimi pevskimi številkami. Glavni nalogi imata beneficijanta. Neumorna marljivost obeh, posebno pa izredne zasluge g. P. Kajzelove, bode gotovo občinstvo vedlo ceniti s tem bolj obilnim obiskom, ker sta edina beneficijanta, ki dasta po izgledu prejšnjih let skupaj benefico. Ne dvomimo, da bode zmanjkavalo prostora v gledališču in da bomo imeli posebno lep večer.

— (Občni zbor) podpornega društva za bolne in onemogle delavce v Ljubljani bode 9. maja t. l. ob 2. uri popoldne v Virantovej gostilni na št. Jakobskem trgu. Dnevni red: 1. Poročilo o društvenem računu. 2. Poročilo o društveni blagajnici. 3. Volitev stalnega pregledovalnega odbora. 4. Predlogi odbora. 5. Posamezni nasveti društvenikov. 6. Volitev novega odbora.

— (Vabilo.) „Savinsko učiteljsko društvo“ ima svoj občni zbor 13. t. m. ob 9. uri v Bráslovčah. Program: a) Nagovor predsednika; b) Poročilo tajnika; c) Poročilo blagajnikovo; d) Volitev novega odbora; e) Zgodovina v ljudski šoli — predava Rad. Škoflek; f) Četrtek — prosti šolski dan, — predava g. Simon Meglič; g) Posamezni nasveti. K obilni udeležbi društvenikov vabi najuljudneje: odbor sav. učitelj. društva.

— (Nesreča.) Iz Zagorja se nam piše: O hudej nesreči imam vam zopetno zabilježiti. — Mlad, krepko vzrasel fant, petindvajsetih let, bivši premogokop v rudniku, sin posestnika L. Brvarja v Toplicah, gre denes ob ednajstih z dinamitom streljat ribe v Medijski potok. — Pri ovem poslu vzemó patron, v katerem se nahaja streljivo, prevrtajo ga spodej in na neko kapico, ki je patronu na dnu, pritrdé vrstico, koja je napolnjena smodnikom. Patron zavijó potem v papir, koji namažó lojem, da voda ne pride do dinamita. Privezavši ga kamenu, ki ima nalog, potegniti patron pod vodo, ožgó vrstico, ter vse skup zalušijo v vodo. Hud vspeh ima to, kajti po 30 i več ribubije dinamit, da se nahajó v bližini do 20—30 metrov; razpoči jim namreč vsled šira i pretresa vodnega mehura, da se takoj po razpoljenju patronovem prikažó na površje. Potem jih polové s akom. — Omenjeno je hotel baš tako činiti navedenej sirotčji. A naredil je bil prekratko vrstico, da se mu takoj po zanetenju patron razpoči v roci. Kdor zna dinamita moč, ki je hujša od navadnega smodnika, ne bode se čudil, kaj je prouzročilo to. Levico, v kojoj je držal patron, odneslo mu je pri zapestku proč i proč, na pravej poškodilo mu dva prsta, da mu bode sigurno vsaj sredinec morali amputirati, i na glavi poškodilo ga hudo. Nesrečneža so zdajle prinesli na postajo, ka se poštnim vlakom popelje v ljubljansko bolnico. Kaj hladnokrvno se vede, ka se človek čudi junačkemu njegovemu pogumu.

— (Ostrupljeno.) Piše se nam iz Zagorja: Pred štirimi dnevi umrl je tu posestnik Zore, imovit kmet, katerega je baje

ostrupila neka krčmarica. Jedel je bil pri njej svinjetino. Takoj ga je jelo klati, peril se je i kmalu tndi umrl. Denes je prišla komisija iz Ljubljane. Izkopali so ga i raztelesili, a zdravniki nijso mogli določiti, je li istina, ali ne. Eksperimenti s telesnimi deli bodo dokazali, pri čem da je.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odrasčenih i otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicíne, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicíne na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkusnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicíne na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shušanju in hipochondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanju v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanji in hujšanju.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odrasčenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. i funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 gold. 50 kr. i 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu i v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradišču bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v

Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Gracu pri bratih Oberranz-
meyr, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in specijalnih trgovcih.
tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah
nabavnicah ali povzetih.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kdor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezokusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlcevi pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likir. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izborna sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lek užje poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajoč se pošto proti poštneemu povzetju. (132-7)

Tuji.

6. maja:

Evropa: Schus iz Beljaka. — Colaredo iz Gorice. — Verbič iz Celovca. —
Pri Slonu: Hes iz Metike. — Panlak iz Brežic. — Vošnjak iz Stajerskega. — Heinricher iz Graca. — Lang, Unger iz Dunaja. — Guldenprein iz Vrhnike. —
Pri Malici: Onderka iz Idrije. — Hampel iz Dunaja. — Schwarzl iz Graca. — Buchsbaum iz Dunaja. — Dekleva iz Trsta. — Wenzel, Hang iz Dunaja. — Ferjančič iz Celovca.

Dunajska borza 7. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	80	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	35	"
1860 drž. posojilo	111	50	"
Akcije narodne banke	964	"	"
Kreditne akcije	231	25	"
London	111	25	"
Napol.	8	90	"
C. k. cekini	5	27	"
Srebro	102	80	"

Vabilo

k letnemu občnemu zboru
bolnišno-podpornega in preskrbovalnega društva

v Ljubljani,

ki bode

v nedeljo 9. maja t. l.
dopoldne ob 11. uri v mestnej dvorani.

Dnevni red:

1. Čitanje letnega poročila.
2. Poročilo o računski sklenitvi.
3. Poročilo pregledovalnega odbora.
4. Posamezni predlogi členov.
5. Volitev pregledovalcev.
6. Volitev ravnateljstva.

(155)

Ravnateljstvo.

Nova najbolj rudeča vinska barva

vztrajajoča in zelo koncentrirana.

1/2 kilo na 100 litrov,
6 kilo na 1200 litrov,

zadostuje, belo vino pobarvati lepo temno-rudeče, brez kalenja; barve, narejene od najneškodljivejših tvarin, nij moč ločiti od naravne rudeče vinske barve.

Pri rudečih vinih, posebno pa pri mladih rudečih vinih ima dalje barvanje to lastnost, ka ono ne pobarvi samo vino, nego i učini krasno. Lepota je namreč, ako se primeša barve, taka, kakor pri vsih drugih lepo-barvanjih. Vino je namreč momentanno ka no in se mora pustiti nekoliko dnij mirno ležati, da postane bistro, potem se le se mu dodá navadno različje. Vino se izčisti samo od sebe, ter ne potrebuje radi tega nobenega družega lepoticnega sredstva.

Pri rabi barvanja je treba barvo prej v kakej steklenej posodi pravilno razpustiti malo z vinom.

(143-2)

Gustav Pokorny, Dunaj, hintere Zollamtsstrasse Nro. 9.

Uradno naznanilo.

7. maja 1875.

Javne dražbe: Jan. Primcevo iz Iške vasi, 18. maja (II - III. Ljubljana). — Ane Tekavčičeve iz Brezovega dola, 23. maja (III. Senožec). — Jere Ranzingerjeve iz Koroške Bele, 800 gld., 19. maja (I. Kranjska gora). — Jan. Savrovo iz Studenca, 2172 gld., 29. maja (I. Senožec). — A. Kovščevo iz Razdrtega, 19. maja (I. Senožec). — And. Steutovo iz Kala, 18. maja (III. Postojna). — Fr. Praznikovo iz Hrustovega, 29. maja (I. Vel. Lašice). — Ant. Papisovo, 250 gld. 25. maja (I. Senožec). — J. Šljahcovo iz Studenca, 3960 gld. 15. maja (I. Zatičina). — Fr. Plevelovo iz Krške vasi, 13. maja (II. Zatičina). — M. Smoletovo, 22. maja (I. Ljubljana). — Urše Šturmove, 300 gld., 15. maja (I. Senožec).

Pod varstvom: Nadlejtant Ognj Girš pri 17. pešpolku grot Kuhn, zaradi blaznosti. Varuh njegov je c. kr. stotnik 17. pešpolka Kuhna gospod Kl. Eckert. — M. Černetova iz Lienpolja zaradi blaznosti. Varuh njen je M. Theljan iz Kočevja.

Podtrebušne in kilove bolezni

zdravi popolnem neškodljiva mast za kilove ali pretrgane od **Bogom. Sturzenegger-ja** v **Herisau** (Švica). — Mnoga spričevala in zahvalna pisma se prilagajo navodu, kako se ima ona mast rabiti. — Razpošilja se v piskerčih po 3 gld. 20 kr. av. v. po B. Sturzeneggerju samemu, ali pa po **Jos. Weiss-u**, lekarna pri Zamorci, Wien, Tuchlauben Nr. 27. (307-8)

Narejanje umetnega vina

po raznovrstnem vzoru se podučuje proti nagradi 10 gold. Dobiček 100 %. Priprav posebnih nij treba. Inkredijencije neškodljive. Zadatje 1 gold., v rekomandovanih pismih podpisanemu. (117-4)

A. Steinhäuser,

v Hainfeld, postaja Leobersdorf (Niederösterreich).

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Vabilo.

Denes soboto 8. maja

bode

v čitalnični restavraciji Koncert

vojaške godbe pešpolka Sachsen-Meiningen.

Začetek ob 8. uri.

Za dobro pijačo, okusne jedi in hitro postrežbo bode skrbel, in se priporoča

Ivan Tanko,
gostilničar.

(154)

Štev. 290.

Podučiteljska služba

se razpisuje na dvarazrednej šoli v **Pletrovčah** pri Celji s služnino 440 gold., oziroma provizorično 330 gold. in prostim stanovanjem.

Prositelji, kateri morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika, imajo svoje dokumentirane prošnje do **31. maja t. l.** vpslati krajnemu šolskemu svetovalstvu v **Pletrovčah**, pošta Zalec.

Krajni šolski svet Celje,

(147-2) dne 28. aprila 1875.

Predsednik: **Haas.**

Agenturen!

Von einem älteren best renomirten Bankhause werden zum Verkaufe von **Anlehenslosen und Staatspapieren** für alle grösseren Orte vertrauenswürdig und tüchtige Agenten gesucht und zwar unter sehr günstigen Bedingungen. Offerten sind zu richten an das Bankhaus

(151-2)

B. Kramer in Prag.